

GRUPNI POSJETI

U **Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke** Centar za ženske studije osigurao je **stručno vodstvo** o životu, feminističkom radu, novinarskim postignućima i političkom angažmanu te dosežima u književnosti Marije Jurić Zagorke za posjetitelje/ice **Klub umirovljenika PBZ-a, Gradska koordinacija za ljudska prava Gradske skupštine Grada Zagreba, Udruga studenata Studia Croatica.**

OPĆE INFORMACIJE

Memorijalni stan Marije Jurić Zagorke otvoren je za posjetitelje/ice **četvrtkom od 11 do 19 sati**. Grupne posjete moguće je organizirati i drugim danima – molimo unaprijed kontaktirati radi dogovora. U Memorijalnom stanu dostupni su zbornici sa znanstveno-književnog skupa Dani Marije Jurić Zagorke, Vodič Zagorkinim tragom kroz Zagreb autorice Slavice Jakobović-Fribec na hrvatskom i engleskom jeziku te druga izdanja Centra za ženske studije. Posjet Memorijalnom stanu je besplatan. Umjesto ulaznica posjetitelji_ce mogu donirati iznos prema vlastitoj želji i mogućnostima.

Ženskostudijska knjižnica i čitaonica Centra za ženske studije, koja broji **4654 sveska**, odnosno **3454** naslova knjiga i časopisa o ženskoj i rodnoj tematici i u kojoj se može konzultirati dosad prikupljena građa o Zagorki, otvorena je za posudbu četvrtkom od 12 do 16 sati.

Programe u Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke koordinira Ana Zbiljski, Centar za ženske studije: tel/fax: 01/4872-406, zagorka@zenstud.hr, www.zagorka.net, www.zenstud.hr.

Programe u Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke sufinanciraju Grad Zagreb i Ministarstvo kulture.

15. DANI MARIJE JURIĆ ZAGORKE

Centar za ženske studije Zagreb, u suradnji s Odsjekom za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu, objavio je Poziv na znanstveno-književni skup s međunarodnim sudjelovanjem:

OBRAZOVANJE I ROD: OD EMANCIPACIJE DO KOMODIFIKACIJE

koji će se održati u sklopu Dana Marije Jurić Zagorke 26. i 27. studenog 2021. u Zagrebu, u prostorijama Centra za ženske studije/Memorijalnog stana Marije Jurić Zagorke, na Dolcu 8.

U humanističkim i društvenim znanostima obrazovanje trajno zaokuplja istraživačke i teorijske interese. Usijanost rasprava oko obrazovnih programa i njihovih reformi barem je važna naznaka, ako ne dokaz, centralnosti uloge obrazovanja u stvaranju, održavanju i legitimaciji poretka. Tradicija kritičke teorije odgoja i obrazovanja uviđala je ideološku potku škole, uz crkvu i obitelj, od Horkheimera do Athussera i dalje. Bourdieuovi pojmovi socijalnog i kulturnog kapitala također su obrazovanje stavili u žižu akademske pažnje. Pitanje socijalne reprodukcije analiziralo se uz bok pitanju (uvjeta mogućnosti) otpora i društvene promjene upravo u području odgoja i obrazovanja. Pri tome se jednostavnim rješenju posebno opirala zavrzlama oko subjekta koji bi poveo željene društvene promjene – možebitnog intelektualca – bez obzira na to radilo se o Mannheimovoj utopijskoj zamisli o deideologiziranom slobodnolebdećem intelektualcu ili primjerice Gramsciju i njegovu organskom intelektualcu (ako se ikoji elitistički pristup uopće smije nadati da može biti transformativan). Društvena uloga obrazovanja tu se prokazuje na sponi mikro i makro razine. Neki su već prije pola stoljeća pravili razliku između školovanja i obrazovanja – prisjetimo se Ivana Illicha i njegove žestoke kritike škole kao mikro mjesta koje osigurava kapilarna i disciplinska djelovanja makro društvene kontrole i moći. Foucault je svakako ovdje također zaslužio spomen svojim arheološkim analizama emergencije znanosti o čovjeku i genealoškim analizama različitih socijalnih praksi koje uspješno operiraju zahvaljujući mikrofizičkim moćima; naglašava spregu znanja i moći te prepoznaje ideološko diskurzivne formacije različitih režima istine.

Povijesni put prema punopravnom građanstvu za žene, obespravljen i marginaliziran skupine vodio je kroz osvajanje polja obrazovanja i stjecanja uvjeta za intelektualni rad na ravnopravnim temeljima, s nadom u emancipacijski potencijal obrazovnog procesa. Od postizanja različitih razina pismenosti i pristupa visokom obrazovanju, preko narodnom prosvjetom oblikovane „žene novog tipa“, vodio je do oblikovanja kritičkog znanja o ženama i sebi koje bi nadrastalo reprodukciju androcentričnih i klasno utemeljenih znanja. U hrvatskom povijesnom i suvremenom kontekstu, podsjećamo, primjerice, na nova istraživanja slijedom studije „Mentalni korzet“ D. Župana (2013), koja je pokazala kako je odvajanje školskog sustava od Crkve provedeno relativno jednostavno i brzo, za razliku od

kontinuiteta prijenosa patrijarhalnih „mentalnih mapa“ uz pomoć kojih se konstruiraju poželjne rodne uloge i oblikuju takozvane „prirodne“ karakteristike ženskog i muškog spola. Pozivamo stoga na nastavak artikuliranja bijelih mjesta između Mažuranićeve sekularne reforme školstva i kurikularne reforme i „škole za život“: od učiteljica obvezanih celibatom i dekretima, s jedne strane, do feminizirane obrazovne vertikale, s druge strane; od fragilnih tragova koje su prve ostavile uglavnom u (dječjoj i poučnoj) literaturi i svježih digitalnih tragova koje današnje ostavljaju na ekranima – potvrđujući koliko rod elementarno označava odnose (ne)moći. Zanimaju nas kako obrazovne strategije kojima su žene ohrabrivane u stjecanju ekonomske samostalnosti i političkih prava, tako i obrazovne prakse kojima su obeshrabrivane i koje imaju za posljedicu „staklene stropove“, rodnu asimetriju i stratifikaciju zanimanja.

U Zagorkinoj životnoj priči i novinarsko-književnom opusu obrazovanje zauzima ključno mjesto. Posebno je u njezinim autobiografskim tekstovima i romanu „Kamen na cesti“ naglašena žudnja središnje ženske figure za pravom na obrazovanje i pristupu znanju koje bi joj omogućilo ulazak u društvene sfere rezervirane za muškarce, kao i ekonomsku samostalnost i sigurnost. U svojim je djelima Zagorka obrazovanje prikazala kao područje rodne i klasne borbe u kojem biti „dobrom učenicom“ nije jednostavno posljedica truda i rada, već i pitanje privilegija, resursa i (ne)dostupnosti. Stoga pozivamo na čitanje Zagorkinih tekstova kao i drugih umjetničkih djela u svim medijima i žanrovima koja se bave potencijalima i ograničenjima obrazovanja u kreiranju pravednijeg društva, posebice s fokusom na marginalizirane skupine.

U suvremenom kontekstu, pozivamo na analize strategija i tehnika poučavanja za rodnu ravnopravnost, iskustava projektne nastave, suradničkog učenja i postizanja odgojnih ishoda za aktivno građanstvo i izgradnju društva ravnopravnih i slobodnih s razbijanjem klasnih i inih nejednakosti. No, povrh toga, zanimaju nas i kritički osvrti na aktualnu situaciju koja je razotkrila neuralgične točke suvremenih obrazovnih sustava i paradigmi stjecanja znanja. Izvanredno vrijeme pandemijske ugroze koronavirusom stubokom je promijenilo sve segmente našeg života, njegovu socijalnu i kulturnu, kognitivnu i emocionalnu potku, a posebice je poremetilo odnos prema znanju, znanosti i znanstvenim istinama. Isto tako, dominantna virtualna komunikacija i online modeli učenja na daljinu prikrili su – ili razotkrili – njihovu povezanost s komodifikacijom znanja, to jest diploma, neoliberalnih privatnih sveučilišta koji su prvi masovno koristili ovaj oblik poučavanja. Načelo value for money ovakvih profitabilnih ustanova podrazumijeva kompleksnu povezanost dostupnosti obrazovanja s prijenosom znanja i sociokulturnog kapitala, akademske ekspertize s promjenama na tržištu rada, obrazovanja i klasnog te institucionalnog prestiža. Povijesni trenutak koji živimo, bremenit egzistencijalnim strahovima, neizvjesnošću, nesigurnošću i narušavanjem mentalnog zdravlja, pruža jedinstvenu priliku za feministička i rodno usmjerena istraživanja već uočenih promjena u doživljaju temporalnosti i (bez)tjelesnosti postojanja

15. DANI MARIJE JURIĆ ZAGORKE – NOĆ MUZEJA – ZAGORKIN
ROĐENDAN – CIKLUS PREDAVANJA U MEMORIJALNOM STANU
MARIJE JURIĆ ZAGORKE – PRILAGODBA RADA MEMORIJALNOG STANA
PANDEMIJI COVID-19 – GRUPNE POSJETE – OPĆE INFORMACIJE

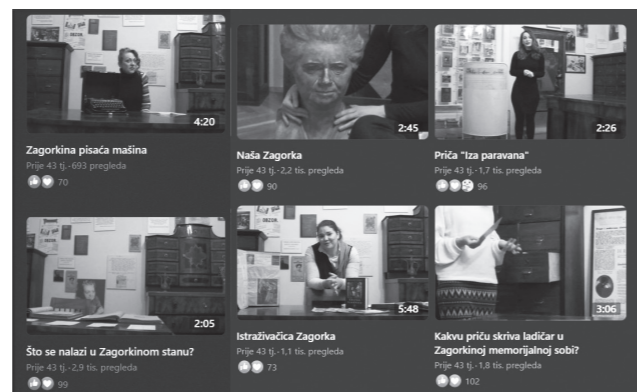
u izolaciji vlastitih domova i u digitalnom okružju, promjena u samopercepciji i održavanju međuljudskih odnosa te drugih učinaka online nastave i rada od kuće.

Pozivamo stoga istraživačice iz područja političkih znanosti, povijesti, filozofije, znanosti o književnosti, kulturalnih studija, edukacijskih znanosti, sociologije, lingvistike, medija, komunikacija i novinarstva, antropologije, etnologije, kao i sve druge koji žele doprinijeti raspravi i pokušaju da se bolje razumije ova dinamika koja transformira naš politički i širi kulturni prostor.

Prihvatit će se izlaganja na hrvatskom i engleskom jeziku.

PROGRAMSKI ODBOR SKUPA: DR.SC. LIDIJA DUJIĆ, DR.SC. ANITA DREMEL, DR.SC. MAŠA GRDEŠIĆ, DR.SC. SUZANA COHA, MR.SC. SANDRA PLENDA, ANA ZBILJSKI

NOĆ MUZEJA

Memorijalni stan Marije Jurić Zagorke i ove se godine priključio manifestaciji Noć muzeja, ali ovaj put, u skladu s temom i vremenom u kojem živimo, u virtualnom svijetu. Memorijalni je stan polivalentni prostor u kojemu se isprepliću sadržaji prikupljanja, istraživanja, prezentiranja i populariziranja materijalnog i intelektualnog nasljeđa Marije Jurić Zagorke s različitim kulturno-obrazovnim, informativnim i izvedbenim aktivnostima. U programu „Šest slika iz Zagorkina stana“ predstavljen je Memorijalni stan i Zagorka kroz nekoliko predmeta iz našeg Stalnog postava. Želite li znati koji su to predmeti i kakva se priča krije iza njih? Posjetite naš web i Facebook stranicu Memorijalnog stana Marije Jurić Zagorke i pogledajte priču kroz 6 video uradaka.

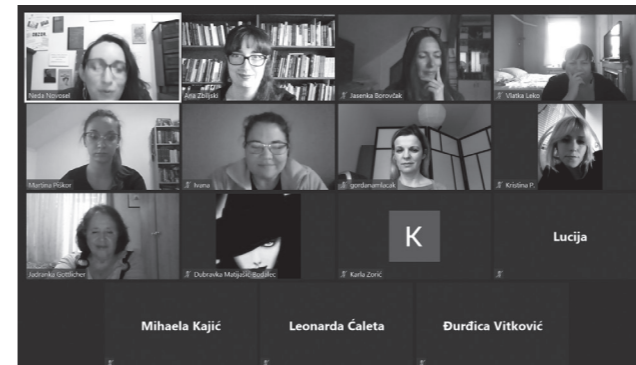
U ORGANIZACIJI I PROVEDBI SUDJELOVALE SU ZAPOSLENICE CENTRA ZA ŽENSKÉ STUDIJE (DOROTEA ŠUŠAK, SUZANA KOMUŠAR ANA ZBILJSKI) TE SURADNICE I VOLONTERKE (VESNA BARILAR, MARTINA FINDRIK, MARTINA PIŠKOR, NEDA NOVOSEL, IVANA KUCHAR).

ZAGORKIN ROĐENDAN

Zagorkin 146. rođendan obilježen je “Otvorenim vratima Memorijalnog stana MJZ” u četvrtak, 25.2.2021. i nedjelju 28.2.2021. Ovom prigodom memorijalni prostor je ponovno otvoren nakon lockdowna zbog pandemije COVID-19. Produženo je radno vrijeme Memorijalnog stana te su u četvrtak posjetitelji posjetiteljice mogli razgledati stan od 11 do 19 h, a u nedjelju od 14 do 19 h. Tijekom ova dva dana održana su stručna vodstva kroz Stalni postav Memorijalnog stana. Posjetitelji_ice su imali priliku razgledati izložbu Sportašice: moderne žene Zagorkina doba te izložbu plakata Centra za ženske studije od 1995.-2018. godine.

CIKLUS PREDAVANJA U MEMORIJALNOM STANU MARIJE JURIĆ ZAGORKE

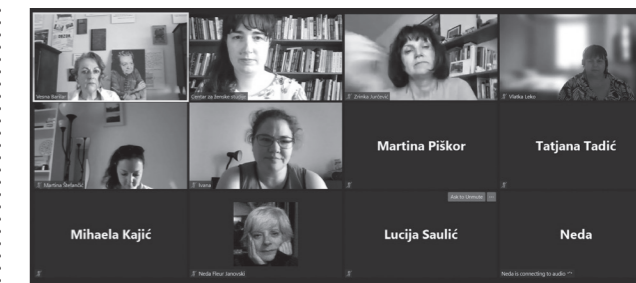
Neda Novosel: Neraskidiva veza Zagorke i publike

Memorijalni stan Marije Jurić Zagorke pridružio se Noći knjige 2021. predavanjem Nede Novosel “Neraskidiva veza Zagorke i publike”. Ukoliko smo svjesni oduševljenja i brojnosti Zagorkine publike za vrijeme njezina života, utoliko nam se nameće pitanje o emocijama koje suvremena publika gaji prema Zagorki i njezinu radu. Na platformi internetskog foruma s adresom forum.hr unutar teme književnosti od 2006. do 2017/2018. bila je aktivna pod forumskom temom Marije Jurić Zagorke čija su tematska područja bila predmet istraživanja predavačice. Predmetom analize bile su sve rasprave i razgovori, komentari i to gotovo isključivo čitateljica, čitatelja/obožavateljica i obožavatelja Zagorkinih djela, a tako i Zagorka. Iz analizirane građe proizašli su odgovori na pitanja kada i kako se čita Zagorka, koja su omiljena djela i likovi, s kojim se emotikonima i emocijama pristupa temi Zagorka. Stavljajući naglasak na okolnosti čitanja i emocije oko autorice i njezinih romana, ovo izlaganje preispitalo je ljekovitost Zagorka i njezina štiva/rada u društvenom i individualnom smislu.

15. DANI MARIJE JURIĆ ZAGORKE – NOĆ MUZEJA – ZAGORKIN
ROĐENDAN – CIKLUS PREDAVANJA U MEMORIJALNOM STANU
MARIJE JURIĆ ZAGORKE – PRILAGODBA RADA MEMORIJALNOG STANA
PANDEMIJI COVID-19 – GRUPNE POSJETE – OPĆE INFORMACIJE

Vesna Barilar: Zagorkine “Zlice od opaka”

U sklopu Ciklusa predavanja u Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke održano je i predavanje Vesne Barilar pod nazivom „Zagorkine Zlice od Opaka – kakvu nam priču pričaju njezine mračne ženske figure“, putem Zoom platforme 23.06.2021. Marija Jurić Zagorka autorica je koja se višestruko služi narativnim konvencijama povijesne romanse kako bi privukla čitateljice i čitatelje ljubavno-avanturističkim zapletima, uplećući u narativno tkivo romana ženske strategije rodnog otpora patrijarhalnom sustavu. I kada pomislimo na nositeljice otpora društvenim konvencijama i nametnutim ulogama u njezinim romanima, obično se prvo sjetimo pozitivki. Međutim, Zagorka je stvorila brojne ženske likove mračnih osobnosti koje se također opiru patrijarhalnim kulturnim definicijama ženstva. Upravo je njihovo postojanje u mnogim romanima ključno za razvoj naracije tih romana, a svojim prkosnim osobnostima i nespontanom djelovanjem (in)direktno svjedoče svoj otpor.

Prilagodba rada Memorijalnog stana pandemiji COVID-19

Nastavljene su online aktivnosti u Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke. Na web stranici Memorijalnog stana u kategoriji „Zagorkin trezor“ u kojemu prikupljamo i arhiviramo zanimljive i zaboravljene povijesne podatke i anegdote vezane uz osebnjuni život, umjetnički imaginarij i politički rad ove književnice, pionirke feminizma i prve Do 31. lipnja 2020. objavljena 2 eseja vezani uz likove i lokacije Zagorkinih romana, „U čemu je tajna Zagorkina spisateljskog dara“ i „Požar 1731. i Dan grada Zagreba“. Tekstovi su objavljeni i na Facebook stranici Memorijalnog stana, gdje su s našim pratiteljima podijeljeni i citati, ilustracije i druge zanimljivosti iz Zagorkinog života i stvaralaštva.